

Al Departament de Territori i Sostenibilitat

Serveis Territorials a Barcelona

A l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona

C. d'Aragó, 244-248
08007 - Barcelona

En, major d'edat, amb DNI núm., amb domicili a Vilafranca del Penedès, 08720, carrer, telèfons, correu electrònic, en nom i representació del **Col·lectiu Bosc Verd**, entitat inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya amb el número 10.487, amb domicili a Vilafranca del Penedès, 08720, carrer Escorxador 19-21, correu electrònic boscverd@boscverd.org, presenta a través d'aquest escrit les següents al·legacions, a la sol·licitud per a l'emissió del document d'abast de l'estudi ambiental estratègic, del Pla especial urbanístic en sòl no urbanitzable per a la implantació de l'Agroparc Ametller Origen, als termes municipals de Gelida i Sant Llorenç d'Hortons (OTAABA20160133 – URB 143-16).

Al·legacions a la construcció d'un Agroparc Ametller Origen, de 121 hectàrees (ha) en sòl no urbanitzable protegit, als municipis de Gelida i de Sant Llorenç d'Hortons

Al·legacions

1r. El mes de novembre l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de Barcelona, ens vha comunicat que es vol implantar un Agroparc Ametller Origen, per iniciativa de la societat "UNPASMES, S.L.", als termes municipals de Gelida i Sant Llorenç d'Hortons, a través de la redacció d'un pla especial urbanístic. No estem d'acord en la construcció de **parcs temàtics de grans dimensions**, que humanitzen els espais agraris i forestals de l'Alt Penedès que estan protegits. Actualment a la zona afectada només hi ha la masia de Can Mata d'Abelló i la resta d'espais són agrícoles, forestals o fluvials.

2n. El Grup Ametller vol construir aquesta gran instal·lació en un **sòl no urbanitzable que està protegit** en el planejament local dels dos municipis. En el POUM de Gelida (2014) estan protegits com a "sòl agrícola de protecció especial pel seu interès natural i agrari", com a "sòl agrícola de protecció especial de la vinya", com a "sòl forestal de protecció especial de la vinya" i altres proteccions com a "àmbit fluvial", com a "sistema hidràulic" i com a "sistema viari (camins)". En el POUM de Sant Llorenç d'Hortons (2005) també estan protegits com a "protecció de fondos -sòl no urbanitzable d'especial interès natural", com a "protecció de boscos i arbredes -sòl no urbanitzable d'especial interès natural", com a "zona d'interès agrícola" i altres proteccions com "sistema viari", com a "sistema hídic".

L'enrenou que provocarà la construcció de l'agroparc, afectarà a la zona protegida del torrent de "La Rierussa" i la vegetació de ribera, així com a les zones boscoses amb alzinars i pinedes que no permeten cap tipus edificació i es de màxima protecció.

Tot el conjunt, de zones boscoses, fluvials i agrícoles constitueixen els corredors biològics entre espais PEIN (pla d'espais d'interès natural de Catalunya).

Entenem que en cap cas la llei d'urbanisme (2012) avala aquesta modificació tant substancial de l'espai, mitjançant el pla especial urbanístic.

Per tot plegat, creiem que és incompatible la creació d'una zona industrial de 14 ha, en un espai protegit.

Usos (Gelida i St. Llorenç d'Hortons)	Superfície	
Sòl protecció agrícola	92,34 ha	76,09 %
Sòl protecció forestal	7,99 ha	6,58 %
Sòl protecció fluvial	16,52 ha	13,61 %
Sòl sistema viari	2,23 ha	1,83 %
Sòl sistema hidràulic-hídric	2,28 ha	1,88 %
Total pla especial urbanístic	121,37 ha	100 %

3è. El **Pla Director Territorial de l'Alt Penedès** (2008) protegeix aquest espai com a "sòls protegits i sòls de valor natural i connectors" i com a "sòls de protecció especial de la vinya" integrades a la denominació d'origen (DO) Penedès. El Pla Director Territorial de l'Alt Penedès defineix la zona com espais de connexió ecològica i forma part del paisatge forestal i agrari del riu Anoia. La zona afectada pel pla especial, està a tocar del PEIN de les Muntanyes de l'Ordal.

4t. El **Pla Territorial Metropolità de Barcelona** (2010), protegeix la zona afectada pel pla especial i els defineix com a "espais de protecció especial *pel seu interès natural i agrari*" i com "espais de protecció especial de la vinya". També diu que els espais de protecció especial han de mantenir la condició d'espai no urbanitzat i no interferir en els connectors ecològics, els valors ecològics i els paisatgístics. Què el pla especial entenem que no es d'interès públic i per tant no es poden realitzar totes les edificacions proposades en els espais oberts.

5è. La **Carta del Paisatge de l'Alt Penedès** (2004), promou la protecció d'aquest espai. Estableix la zona com a "espais agraris amb valor mediambiental i espais forestals i fluvials amb valor mediambiental". El desenvolupament d'aquest pla especial no compleix les directrius del paisatge, tot i plantejar que les edificacions siguin de forma soterrada, esglaonada i cromàtiques (colors propis de l'entorn). La zona industrial es vol ubicar al costat de la masia de Can Mata d'Abelló, que es la zona més alta i visible del pla especial, provocant un gran impacte visual i paisatgístic.

6è. El **Catàleg del paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona** (2014), defineix la zona com a "paisatges d'atenció especial de les vinyes del Penedès i com a espais d'especial interès i valor agronòmic". L'espai forma part de la unitat del paisatge de les Valls de l'Anoia, que es troba articulada pel riu Anoia i pel predomini de la vinya, que és el principal tret identitari i molt ben conservat com a paisatge. Aquesta unitat paisatgística és molt important que es preservi pel bon estat dels espais agroforestals i alhora s'ha d'evitar la humanització i desnaturalització de l'espai, per l'excessiva pressió urbanística dels municipis que envolten la zona com Masquefa, Sant Esteve Sesrovires i Martorell, que tenen un urbanisme en forma de taca d'oli, per zones urbanes, urbanitzacions i polígons industrials molt dispersos.

7è. **Tots els planejaments, ja siguin locals, comarcals o territorials protegeixen aquest espai.** Aquest projecte, sens dubte, trencarà el connector ecològic entre els PEIN's de Montserrat i Roques Blanques i el de les Muntanyes de l'Ordal, impedit la continuïtat entre les serralades Litoral i Prelitoral. Tenint en

compte la pressió urbanística dels polígons industrials, de les moltes urbanitzacions existents i de les zones urbanes del Baix Llobregat Nord, es de vital importància la preservació dels seus connectors ecològics i molt especialment aquest. També hem de tenir en compte que la meitat sud del municipi de Gelida (serra d'Ordal), està inclòs dins de la Xarxa Natura 2000, amb la consideració de ZEPA i LIC i es troba a una distància de tant sols 2km de la zona on es vol construir l'agroparc. A més aquest connector ecològic ja té unes barreres existents com les infraestructures de l'AP7, el TGV i el tren convencional, que debiliten la connexió ecològica i no es pot afegir més obstacles urbanístics.

8è. A l'avanç del pla especial urbanístic, s'especifica sense massa detall, que s'hi vol posar en aquest **agroparc de 121,37 ha**. En concret **es vol ubicar** una zona industrial d'elaboració de productes alimentaris (làctics, pans, torratge de fruits secs, cremes, truites, precuinats, amanides, sopes, IV i V gamma...), tres granges (100 cabres, 6.000 gallines i 100 vaques), un aparcament, un hotel, una zona hivernacles, cultius (vinya, oliveres, cereals, fruiters i verdures), vials de connexió, una depuradora d'aigües residuals de 1.200m³/d, una bassa d'aigua, una planta de compostatge, una planta de tractament de residus de 76Tn/d (valorització), unes bodegues de vins i caves, una cerveseria, un molí d'oli, magatzems agrícoles, un edifici de control, els serveis centrals d'Ametller Origen, un museu, una sala de conferències, una sala d'exposicions, una agrobotiga, una central de trigeneració i altres fons d'energia, una xarxa de túnels per donar serveis a totes les instal·lacions anomenades, un sistema de col·lectors d'aigües residuals entre d'altres. No és normal que la superfície que es destinarà a serveis tècnics de l'agroparc estigui inclosa dins de la superfície total del sòl agrícola, segons diu el projecte del pla especial urbanístic.

Usos amb impacte ambiental	Superfície afectada
Zona industrial	14,2 ha
Granges	3,14 ha
Hotel	1,41 ha
Aparcament	2,87 ha
Hivernacles	3,42 ha
Vials de connexió	2,22 ha

Es tracta doncs d'una instal·lació de grans dimensions. A més, el Grup Ametller té la previsió de que tota la producció i distribució dels seus productes agroalimentaris passi per aquest espai i que aquest agroparc tingui un cost entre 40 i 50 milions €.

9è. L'actual **carretera BV-2249**, que connecta Gelida i Sant Llorenç d'Hortons no pot assumir la visita de 200.000 persones (clients, turistes i escolars) amb autocars i cotxes particulars, els desplaçaments dels 700 treballadors/es i els milers de camions que circularan per donar servei a l'agroparc. Actualment en un dels trams de carretera hi ha un pont molt estret que només s'hi pot circular en un sentit. Tampoc està realitzada l'obra de la variant de Sant Llorenç d'Hortons, per l'oposició veïnal.

10è. A l'espai i a l'entorn de l'agroparc hi ha zones que formen part del **catàleg d'habitats d'interès comunitari**, són zones de pinedes de pi blanc, alzinars i matollars, als fons dels torrents destaquen àlbers, tamarius, freixes i roures. També a nivell de fauna hi ha una gran biodiversitat en els marges, en els espais de ribera, en els fondos i entre altres espècies podem trobar: la sargantana ibèrica, el llangardaix, el ratolí de camp, la musaranya, l'eriçó, la llebre, el xoriguer, la guatlla,

la fredeluga, la garsa, la puput, la cogullada, el titella, la merla, la cadenera, el picot verd, el gripau, la granota verda, la rata d'aigua, l'oreneta de ribera, la cuereta blanca, la cuereta torrentera, la merla d'aigua, el tallarol de casquet, el tallarol de garriga, el botxí, la mallerenga cuallarga, **l'àliga cuabarrada**. També podem trobar espècies de zones urbanes com: el dragó comú, el ratolí, l'òliba, el mussol, l'oreneta cuablanca, l'oreneta vulgar, el falciot, l'estornell, el colom roquer, la tórtora turca, el pardal comú. Aquest llistat de fauna és només una petita llista de la biodiversitat de l'espai del que parlem.

11è. De totes les espècies de fauna anomenades la més important es **l'àliga cuabarrada, podem afirmar que la zona del pla especial urbanística és una zona de caça preferent d'aquesta àliga que nidifica al PEIN de les Muntanyes de l'Ordal a l'entorn de Gelida. El Departament de Territori i Sostenibilitat, té constància de diferents estudis de que l'àliga cuabarrada nidifica a la zona de Gelida i que la seva àrea preferent de caça és la zona que afectarà l'agroparc. S'ha de tenir en compte que l'àliga cuabarrada és una espècie en perill crític d'extinció i la llei protegeix** tant la seva zona de nidificació, com la seva zona de caça. Les normatives que protegeixen l'àliga cuabarrada són la directiva 79/409/CEE annex I (espècie d'interès comunitari objecte de mesures especials quant a la conservació dels seus hàbitats), la ley 42/2007 annex IV (espècie objecte de mesures de conservació especials quan al seu hàbitat), el real decreto 139/2011 (vulnerable), el decret legislatiu 2/2008 espècie protegida (categoria A) i el decret 148/1992 annex II (espècie molt sensible). El SIOC (Servidor d'informació d'ornitològica de Catalunya), constata la presència de l'àliga cuabarrada a la zona esmentada. Hem de tenir en compte que **segons dades del 2012 a Catalunya només manté una constància de 125 individus madurs, i per tant es troba en perill crític d'extinció segons l'avaluació de la llista vermella UICN a Catalunya.**

12è. L'agroparc té associades en aquests moments 3000 ha de cultiu (1500 ha són de propietat: a Catalunya són 218 ha, a Sòria 73 ha i a Múrcia 1.157 ha), més les 54 ha del pla especial urbanístic. Entenem que darrera una imatge de projecte de producció agrària de proximitat, s'hi amaga un projecte industrial en un espai protegit i que no és una unitat productiva real. Tampoc les granges programades de gallines, cabres i vaques no poden assumir, en cap cas, la producció que necessiten de llet i ous per poder elaborar tots els productes alimentaris de l'agroparc.

13è. Aquest Agroparc tindrà un **fort impacte ambiental** a la zona perquè està projectat per a que el puguin visitar 200.000 persones (clients, turistes i escolars) anualment. Donarà cobertura a 154 botigues del grup (actualment en té 84), i la creació de botigues Ametller Origen dins de les superfícies comercials. També es vol comercialitzar 4 milions d'ampolles de cava i vi, 2 milions de litres de cervesa i 50.000 menús diaris.

14è. Quan tenim molts **polígons desocupats** tant a l'Alt Penedès, com al Baix Llobregat Nord. També es disposa de zones industrials planificades en el planejament, dels diferents municipis de l'Alt Penedès i del Baix Llobregat que no s'han desenvolupat. Nosaltres creiem que les zones industrials proposades han d'anar en zones industrials existents a la comarca, ja que moltes d'elles no estan ocupades al 100%.

No estem d'acord que el sòl no urbanitzable s'utilitzi per especular, el sòl no urbanitzable té un preu infinitament més baix que el sòl industrial planejat o desenvolupat. El sòl no urbanitzable no té els serveis necessaris (aigua, llum i

comunicacions). En canvi el sòl industrial sí. La xarxa d'aigua potable més pròxima és la de Sant Llorenç d'Hortons, i també s'hauran de connectar a la xarxa de gas natural i a xarxa elèctrica.

15è. La construcció de l'agroparc comportarà molts **moviments de terres, desmunts, murs de contenció i talussos** degut als pendents del terreny, (entre el 5% i el 20% depenen de la zona) i la gran quantitat de construccions a realitzar. Els pendents superiors al 20% es troben en les zones limítrofs amb el torrent de "La Rierussa", on la topografia es més accidentada. La zona on es vol realitzar el pla especial urbanístic té unes alçades que oscil·len entre els 112m i els 225m. Si tenim en compte els desnivells i pendents, amb uns règims torrencials a tenir molt en compte, la gran quantitat de moviments de terres que es volen fer i que el sòl a l'entorn de Sant Llorenç d'Hortons es molt argilós, hi ha perill d'una gran erosionabilitat de l'espai. També s'ha de tenir en compte que a la riera de La Rierussa té un règim hidrològic totalment torrencial, és a dir, en episodis de forts cabals després de pluges, potencialment inundables a l'entorn d'aquest i altres torrents que neixen o transcorren en l'àmbit d'actuació, segons l'INUNCAT.

16è. L'agroparc desvirtuarà i canviarà totalment l'espai on està ubicada la **masia de Can Mata d'Abelló**, edifici del segle XVI-XIX declarat com a Bé Cultural d'Interès Local al POUM de Gelida, aquesta es l'única edificació existent dins de les 121ha del pla especial. També modificarà substancialment el camí de Can Mata (camí l'època romana) i el camí de Sant Llorenç d'Hortons a Gelida (camí del segle X), tots dos camins declarats com a Bé Cultural d'Interès Local i d'interès arqueològic segons el POUM de Gelida. Actualment a la zona del pla especial hi passen el GR 5 i el PR-C 156, pel camí de can Rimundet senyalitzats com a camins del vi i del cava que també es veuran afectats pel projecte.

17è. L'anàlisi dels sòls afectats per l'agroparc, en l'actualitat no estan **contaminats** per nitrats i tenen uns paràmetres de fòsfor molt allunyats dels màxims permesos per la llei, en quant a la dosificació de nutrients. Tenint en compte el que representa la construcció d'aquest parc temàtic, podem dir que en el futur el risc de contaminació serà elevat.

18è. L'agroparc del Grup Ametller no s'ajusta a la legalitat urbanística d'acord a les darreres Sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, concretament ens referim a les Sentències de juliol de 2009 sobre parcs edífics. L'esmentada jurisprudència del TSJC estableix de forma contundent que un Pla especial no és suficient per a la instal·lació d'un sistema general, sinó que s'ha de procedir a una modificació de tot el planejament general del municipi afectat. En el supòsit del projecte d'Ametller Origen és molt més que un sistema general, ja que el que es proposa és una transformació a gran escala d'un sòl agrícola protegit per a la implantació d'un polígon Industrial i d'altres usos incompatibles amb les característiques d'aquesta classificació protectora del sòl. En definitiva és un autèntic frau a la legalitat urbanística catalana del text Refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost. **Entre d'altres un sòl agrícola no pot generar mai aprofitaments urbanístics que impliquin la construcció d'un polígon industrial.**

Per tot això exposat, **SOL·LICITEM**,

Que no es donin els permisos per tirar endavant aquest pla especial urbanístic, per implantar l'agroparc Ametller Origen, als termes municipals de Gelida i Sant Llorenç d'Hortons. I que es plantegi realitzar l'alternativa zero, de

les tres alternatives, tal com posa en el document inicial Estratègic per al Pla Especial en sòl no urbanitzable. Demanem que no es realitzi cap actuació i que es continuï amb la situació actual, exercint l'activitat com s'ha vingut fent des de fa anys de forma ininterrompuda. També demanem mantenir la classificació de sòl no urbanitzable i la consideració d'usos agraris, forestals, de protecció de fonos i la situació actual de la masia de can Mata d'Abelló.

Atentament

Jordi Asensi i Gabriel
Secretari
Col·lectiu Bosc Verd
Entitat adherida a EdC (Ecologistes de Catalunya)

Vilafranca del Penedès, 28 de desembre de l'any 2016